
NŐK VILÁGA.

AZ UNITÁRIUS KÖZLÖNY MELLÉKLAPJA.

FŐMUNKATÁRSOK: FANGHNÉ GYUJTÓ IZABELLA, PERCZELNÉ
KOZMA FLÓRA, RAFFAJ IRMA.

A „Nők Világa“ kézimunka sorsjátékáról.

Kedves olvasóim, ismerik ugy-e azt a szép legendát az öt kenyérről és két halról, a mivel — mikor Jézus kivonult a pusztába, hogy a népet szent dolgokra oktassa — a tanítványok az egész, egybegyűlt sokaságot megvendégelték, úgy, hogy senki éhen nem maradt?

Ezt a legendát juttatja eszembe a mi kézimunka sorsjátékunk. Egyik szerkesztőtársunk, egy kedves fiatal leány penditette meg legelőbb is ezt az eszmét s kezdetnek mindjárt be is küldötte egy pár csinos kézimunkáját.

És erre a szép kezdetre, minden külön felkérés nélkül, kezdtek beérkezni a szebbnél-szebb, értékes kézimunkák. Már is együtt van mintegy hetvenöt darab és érkeznek naponta a küldemények. Közélszól, távolról siet meghozni ajándékát agg és ifju, gazdag és szegény. A kilenczven éves öreg asszonytól az elemi iskolás lánykáig képviselve van a beküldők közt minden korosztály. A távol nagy Magyarország, a főváros és szűkebb kis hazánk, városunk lányai egyaránt buzgólkodnak, hogy adományaikkal el ne maradjanak. Sőt még a távol Anglia egy festőművész leánya Miss E. Minns is, Lear király szikláját ábrázoló csinos aquarellel, kívánt hozzánkvaló rokonszenvének kifejezést adni. Sőt más vallásuaktól is kaptunk szép tárgyakat.

És találni abban az érdekes kis gyűjteményben mindenből, a mit női kézimunka elnevezés alatt ismerünk, a finom tűfestéstől, porcellán-, selyem- és fafestéstől, a szép kiállítású diszmunkák minden fajától elkezdve az egyszerű vászonhímzésig, otthon szőtt terítőig, kendőig. Nőinknek a házi- és műipar minden ágában való jártasságáról teszen tanubizonyoságot ez a diszes kis kiállítás, a melyet addig is, a mig az utolsó napokban a Gál és Molnár urak szivességéből a nagyközönség számára való közszemlére is kiállitunk, bárki megnézhet Boros György ur Rózsa-utca 2. sz. házánál és lakásán, hol a szives háziasszony a legnagyobb készséggel megmutogatja a kézimunkákat az érdeklődőknek.

A mint már említettem, mi nem szólítottunk fel a munkálkodásra, adakozásra külön-külön senkit sem. szabad akaratára bíztuk mindenkinék, akar-e részt venni sorsjátékunkban, vagy nem. Erkölcsei kényszert gyakorolni senkire sem akartunk.

De annyit mégis megkoczkáztatunk ezekben a sorokban, hogy általánosságban felkérjük vallásfelekezetünk asszonyait, leányait, járuljanak hozzá adományaikkal sorsjátékunkhoz s buzdítsák másvallásu barátnőiket is a közreműködésre. Bármely kis adomány, egyszerű kis munka, egyformán kedves ajándék nekünk, egyforma szivességgel fogadjuk és egyenlő köszönettel nyugtázzuk.

Hetvenhétnél már több együtt van, a továbbira még nagyon sok helyről birunk ígéretet s ha jelen soraim is vezetnek egy kis eredményre, bizton remélhetjük, hogy a kellő időre együtt lesz az egész száz is, hogy sorsjátékunk sikerét biztosítsa.

S ha ez bekövetkezik, rajtunk is betelik az öt kenyér és két hal legendája, mi is nagy sokaságnak nyújtunk majd — ha nem is testi, de szellemi táplálékot, mert hiszen a mi célunk is az, mint a tanítványaival a pusztába vonuló Jézusé, hogy oktassuk, tanítsuk, érdekes, erkölcsnemesítő olvasmányban részesítsük a *mi népünket*, az asszonyokat, leányokat.

Fanghné Gyujtó Izabella.

A Dávid Ferencz-Egylet „Nők világa“ sorsjátékára küldött tárgyak:

Point lace nyakkendő	Raffaj Irma, Ujszékely.
Point lace kötény	„ „ „ „ „
Festett fatányér	Ürmössy „Jenőné, „Báré.
Kulacs, fafestés	„ „ „ „ „
Kalotaszegi varrottas terítő . . .	Ferencz Gyuláné, Gyalu.
Tálczakendő, laposhimzés	„ „ „ „ „
Himzett kis terítő	„ „ „ „ „
Jegyzőtábla, bőrmunka	Boros Györgyné, Kolozsv.
Kis doboz, fafestés	„ „ „ „ „
Faláda, magyaros festés	„ „ „ „ „
Fali ujságtartó, taplómunka	Kádár Bertá, Korond.
Kézi táska taplómunka	Kádár Ilona, Korond
6 drb házi szőtt törülköző	Göncz Jolán és Zsuzsika, Szt -Miklós
Kalotaszegi varrottas terítő) Tályainé Némethy Ida és
Terítőcske, sima himzéssel) Némethy Emma, M.-Vécs.
Asztalfutó, selyem himzéssel . . .	Móricz Jolán, Kolozsvár.
Falikép, festéssel combinált himzés	Weress Sándorné, Gyéres.

Terítőcske, keresztmizéssel . . .	Weress Olga, Gyéres.
Vánkos, selyem festéssel . . .	Perczel Flóra, Budapest.
Írómappa, selyem festéssel . . .	"
Terítő, gobelin himzéssel . . .	" Mártha és Judith Bpest.
Horgolt mohair kendő . . .	Nagy Piroska, Kolozsvár.
Vánkos, rámamunka . . .	Fábry Hermin, Budapest.
Tüpárna rámamunka . . .	"
Törülköző, tüfestés . . .	Máthé Juliska, Énlaka.
Díztál, porcellánfestés . . .	Boros Ella, Kolozsvár.
Két falitál, olajfestmény . . .	Stolcz Adolfné, N.-Kikinda.
Kék plüsch vánkos, himzéssel . . .	Stolcz Natalka.
Két terrakotta váza . . .	özv Putnoky Domokosné, Mezőség.
Himzett tálcaterítő . . .	Fangh Erzsébeth, Kolozsv.
Milieu, keresztöltés . . .	Pessy Jánosné, Budapest.
Tálczakendő, lapos himzés . . .	Pessy Mariska, Budapest.
Kis terítő, ajour himzés . . .	Gyöngyössy Berta, Kolozsv.
Házi " szövött " tálczakendő . . .	" " "
Kis terítő, keresztmizés . . .	" " "
Horgolt pénzerszény . . .	" Ibolya "
Brassai Sámuel relief-szobra . . .	Boros Irénke, Kolozsvár.
Himzett terítő, klöpli csipkével . . .	Boros Györgyné, Kolozsv.
Horgolt terítő . . .	özv Árkosi Lajosné "
Aquarell festmény . . .	özv. Fehér Mártonné "
Vánkos, gobelin-öltés . . .	Miss Minns, Anglia.
2 db háziszőtt törülköző bogozott rojttal . . .	Bokross Helena, Varsolcz. özv. Dimény Sándorné, H.- Szt.-Pál.
Háziszőtt asztalterítő . . .	Pál Ferenczné, Oklánd.
Terítő, lapos himzéssel . . .	Kovács Irén, Kolozsvár.
Faldísz, selyemhimzés . . .	Ferencz Zsuzsa, Kolozsvár,
Kanapépárna, selyemfestés . . .	Sámi Anna, Kolozsvár.
Millieu . . .	Ferencz Józsefné, Kolozsv.
Millieu, ajour és aranyhimzés . . .	Bakó Etelka, Uj-Székely.
Himzett kötény . . .	Mózes Ilonka, Kolozsvár.
Asztalfutó himzéssel és horgolt csi- p-kével . . .	Mózes Erzsi,
Zsebkendőtartó, lapos himzés . . .	"
Millieu, lapos himzés . . .	Farkas Anna Kolozsvár.
Háncs fonású szék . . .	Mikó Juliska, Abrudbánya.
Millieu, ajour himzés . . .	Kis Ilona, Vargyas.
Kistáska bőrből, szijakkal . . .	Iszlai Etelka, Kolozsvár.
Asztalfutó, selyemhimzés . . .	Kandó Mária, Budapest.
Asztalfutó, tüfestés . . .	Bodnár Erzsi Kolozsvár.
	Nyiredi Gézané, Kolozsv.

Ezek a dolgok természetesen az egyházi főhatóság körébe tartoznak. Mi nők kevésbé folyhatunk be az építésben. A meglevőket éppen nem alakíthatjuk át; de belsejét tisztán tartani, a berendezést összhangba hozni, külső kerítését rendezni és közeléből eltávolítani mindent, mi nem oda való és illő, ez a mi hivatásunk és kötelességünk.

Éppen mint a legegyszerűbb lakást ügyes női kezek tün-dérpalotává tudják alakítani, úgy tehetjük és kell tennünk templomaink belsejét is csinosná, szemnek tetszetővé, áhitat keltővé a maga fenséges egyszerűségében.

Mindig a viszonyokhoz alkalmazkodva s az adott körülmények határain belül, elveinknek megfelelőleg csinosítsuk, takarítsuk és diszitsuk Isten házát.

Fájdalom elég alkalmunk van tapasztalni, mennyire visszatező, mikor egy templom szürke a portól, falain sűrűn csüngnek a fekete pókhálók, ablakai homályosak a rárakódott piszoktól. Habár építészeti szempontból a legkifogástalanabb is az épület maga, lehangol, ha elhagyatott, nincsen jó karban tartva, nem takarítják. Önkéntelenül azt gondoljuk, hát nincsenek ez egyházközségben nők, a kik gondot fordítanak e megszentelt hajlékra is? Mert ne gondolják kedves olvasóim, hogy ez csak a belső emberek családjai körébe tartozik. Mindnyájan, mi hitbuzgó nők, kötelesek vagyunk segédkezni e munkakörben nekik, vagy ha lelkészünk nőtlen, magunk gondoskodjunk. Világiak és egyházhoz tartozók egyformán tagjai vagyunk szent vallásunknak.

Terjesszük ki tehát figyelmünket templomunkra. A mint mondottam fennebb, mindig a viszonyokhoz alkalmazkodva, tapintatosan fogjunk hozzá a munkához. Szószéket, karzatot, padokat, ajtókat, ablakokat, urasztalt hozzunk összhangba legalább a festéssel. Közadakozásból, vagy egyesek adományaiból lássuk el a szószéket, urasztalt csinos takaróval, vagy a meglevőket tartsuk tisztán, jó karban. Az uri szent vacsora kiszolgáltatásához szükséges kellékek szintén legyenek gondoskodásunk tárgyai, s habár azok inkább a gondnok felügyelete alá tartoznak, vigyázzunk, nehogy alkalomadtán visszatetszést keltsenek. Ünnepe napokon diszitsuk fel virággal, de mindig csak élő virággal, mesterségesen készített mindennemű virágdiszt mellőzzünk, különösen a halotti koszorúkkal ne engedjük diszteleníteni a falat. Ezek eltávolítása különben a főhatóság által régen el van rendelve, de akárhány helyen oly nagy akadályokba ütközik, hogy nem hajtják végre; de még újabbakat is raknak be. Hát ez is idáig még a nők makacosságán és értetlenségén szenvedett hájótörést, s fájdalom nem is mindig a korlátoltabbakén.

Majdnem mindenütt kerítés veszi körül a templomot s az ezen belül levő kis terület, az ugynevezett czinterem, fűvel, bozóttal van benőve. Pedig milyen szép, ha át van alakítva csinos virágos kertté, ellátva széles ösvényekkel, a hol a hivek begyűlve már harangozás alatt — a mint a legtöbb helyen szokásban van — gyönyörködve pihenhetnek.

Talán sokan megvalósíthatatlannak tartják ez ideát. Azt gondolják, hogy a nép úgy sem kimélné, szentségtelen kezekkel megrongálná.

Az ilyenek megnyugtatóására megmondom, hogy én már megpróbáltam, még pedig sikerrel, hogy miképpen, azt is közlöm.

Tekintetbe véve a hely fekvését, magamban megcsináltam a tervet, s tavasszal a konfirmáló gyermekek segítségével át-alakítottam csinos diszkertté. Ők segítenek az ápolásban addig, míg két év múlva egy másik csoport konfirmál, s így felváltják majd egymást s fenntartják kis kertünket mindaddig, míg lesz konfirmálandó és egy buzgó vezető nőink között.

Pár évig bizony volt elég kellemetlenségem, mert különösen az asszonynépség gyakran megdézsmálta a virágokat, de sikerült végre szép szóval, fenyegetéssel oda hatni, hogy most a kerítésen belül mindent oly sérthetetlennek tartanak, mint magát a templomot.

Országos törvény szabályozza, hogy a templom közeléből minden eltávolítandó, mi az istentiszteletet zavarhatja. Mégis hány helyen van pl, a korcsma közvetlen közelében vagy át-ellenben? És megtüri úgy az egyházi, mint a világi hatóság.

Rajta hát hölgyeim! Ez irányu kötelességünknek is tegyünk eleget, mert higgyék el, a kinek Isten háza szent, az Isten és emberek előtt kedvelt.

Raffaj Irma.

Hogyan töltik az angol nők szünidejüket?

Annyiféle és olyan változatos módja van annak, a hogyan a mai angol nők tölthetik szünidejüket, hogy mindazt leírni e kis czikk keretén belül lehetetlenség. Most, midőn a nő lerázta magáról rabbilincseit, mely a multban oly hosszú ideig lekötötte, majdnem minden tere a mulatságnak nyitva áll előtte és annyi választani való között abban áll a nehézség, hogy hol és hogyan lehetne a lngkellemesebb szünidőt élvezni.

A modern nő (a szó valódi értelmében) a helyett, hogy himző rá mája fölé hajolna, vagy kis ölebének gondozásában lenné

gyönyöreit, a természet élvezése és szellemi munka közepette olyan életet él, mely változatokban, élvezetekben gazdag, melylyel egyszersem egészségét és boldogságát munkálja, a milyent ős anyja soha sem álmódott a jövő leánynemzedék sorsául.

Az angol nő szüniejét rendszeren julius vagy augusztusban élvezi és természetesen viszonyaihoz képest különböző módon. Ila a férjes nők osztályához tartozik és népes családnak anyja, a családapa kíséretében valamely kellemes fürdőhelyre viszi gyermekeit, a hol a tenger közelében vesz ki lakást. Ott négy vagy hat hétig valóságos paradicsomban élnek a homokos parton, a hol kastélyokat lehet építeni és színes kagylókat gyűjteni, a hol a kék tenger lágy hullámai játszadoznak a kis meztelen barna lábcsakkal. Oly végtelen nagyok gyönyörei a gyermekek fürdőzésének, az örömök, melyek egy egyszerű lapáthoz és csolnakhoz fűződnek. Nem csoda, ha az anya, ki közelökben ül munkálkodva vagy olvasva, újra fiatalnak érzi magát és szívesen megállítaná a gyorsan haladó napokat, melyek az elkerülhetetlen hazatérést vonják maguk után.

A magános nőnek sokkal nagyobb gondot ad a szünidő kérdése. Egyéb vonzó mulatságokon kívül, vagy körutat tesz bicziklin egy-két jó barátnőjével, vagy valamely angol vagy skót vizgyógyintézetet keres fel, vagy Schweizba vagy Norvégiába rándul ki egyikével azon bámulatosan szervezett kirándulási társaságoknak, mint a Polytechnic stb.

Ha az utóbbit választja, aránylag kevés költséggel egy pártet tölthet a kies vidékü Luzernben, hol a kényelmes pensionból naponként kellemes kirándulásokat tesznek és a hol tagja lévén egy családias társaságnak, bő alkalma van új ismeretség kötésére, mely sok esetben élethosszig tartó barátsággá fejlődik.

Egy pár szót kell szólanunk az angol és skót vizgyógyintézetekről, melyek napjainkban oly nagy pártolásban részesülnek. Ezek rendszeren valamely szép fekvésű, festői tájakban gazdag és jó levegőjü vidéken találhatók, gyakran gyógyforrások szomszédságában, melyek sok beteget vonzanak e helyre. De a látogatók tömege nem csupán betegekből áll, sőt ellenkezőleg az ilyen helyek a multság és élet központjai. A fiatal elem soha sem hiányzik onnan. Séta, kocsizás, bicziklizés, tennisz és croquet napirinden vannak és estvéként rendszeren akad egy-egy vállalkozó szellem szindarabok, élőképek, hangverseny és táncz rendezésére. Egyik legkitünőbb módja a szünidő töltésnek a szervezett házi társaság, t. i. a háziasszony kibérel egy nagy butorozott házat néhány hétre Walesben, Franciaországban, Hollandiában vagy bárhol és csoportonként fogadja a vendégeket, kik egyenlően vi-

selik a költséget. Ily módon aránylag csekély összegért sokan élvezetes időt tölthetnek rokonszenves társaságokban. Az ilyen összejövetelek nagyon üdvösök azért is, mivel itt a vallásos elem összeegyeztethető a napi gyönyörökkel.

*

Ezt a cikket a Miss Tagart társaságának egyik tagja írta lapunknak. A fordításért Kovács Irén kisasszonynak tartozunk köszönettel. Miss Tagart bámulatos kitartással fáradoz azon, hogy az olyan nők és férfiak, a kik egész évben elvannak foglalva hivatalukban, nyáron üdülhessenek. Ennek köszönhetjük a mult évi kirándulást. Még egy másik tudósítást is kaptunk, melyet később közlünk.

Szerk.

A *Dávid Ferencz Egylet sorsjátéka* a Nők Világa számára, a melyre kedves nőink oly sok becses tárgyat küldöttek be, október 25-én este fog megtartatni a Dávid Ferencz Egylet estélyén. Óhajtanó, hogy az érdeklődők és érdekeltek minél nagyobb számban részt vegyenek. Ez nagyon elő van segítve azzal, hogy egy jegy csak 50 fillér. Sorsjegyek kaphatók Kolozsvárt, a Választmányi tagoknál és a titkárnál, Rózsa-utca 2.

A sorsjáték iránt érdeklődők egy levelezőlapon értesítsék a rendező bizottság elnökét: Boros Györgynét (Kolozsvár, Rózsa-utca 2. sz.), hány jegyet óhajtanak átvenni eladásra s azonnal megküldjük a kívánt mennyiséget. Az egyleti együttműködésre és általános buzgóságra most nagy szükség van. Nőink ezen a téren is mutassák meg buzgóságukat.

Egy szegény kis leány. Tizenhárom éves lehet. Apja egy pár évig unitárius pap, később hivatalnok volt, régen elhunyt, anyja teljes szegénységben növelte fel gyermekét. A népiskolában valami keveset tanult volt írni, olvasni. Az anya is közelebből elhunyt. A szegény leánykának még csak ruházat sem maradt. Most Kolozsvárt egy üzletben alkalmazást nyert. Egy papnövendék sziveségből begyakorolja az írásba, olvasásba és számolásba. A télire nincsen semmi néven nevezendő ruhája. Ha a jó emberek megszánják szegényt, nagy jót tesznek vele. A segély küldhető szerkesztőségünkbe, szívesen eljuttatjuk az árvának.

TARTALOM: A „Nők Világa“ kézimunka sorsjátékáról. Fanghné Gy, I. — A Dávid Ferencz Egylet „Nők Világa“ sorsjátékára küldött tárgyak. — Templomunk és környéke. Raffaj Irma — Hogyan töltik az angol nők szünidejüket?

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt.